

Повідомлення «Соціально-економічне становище Черкаської області за січень–серпень 2021 року»

Населення

Чисельність наявного населення в Черкаській області, за оцінкою, на 1 серпня 2021р. становила 1169,1 тис. осіб. Упродовж січня–липня 2021р. чисельність наявного населення зменшилась на 9137 осіб.

Порівняно з січнем–липнем 2020р. обсяг природного скорочення збільшився на 1726 осіб.

Кількість живонароджених у січні–липні 2021р. становила 4087 осіб, померлих – 13061 особу.

Доходи населення

У січні–серпні 2021р. **розмір середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (із кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2020р. збільшився на 23,3% і становив 11598 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,3–2,2 рази.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався у сфері творчості, мистецтва та розваг, в установах поштової та кур'єрської діяльності, текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів і не перевищував 63% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати (з урахуванням змін споживчих цін) у січні–серпні 2021р. порівняно з січнем–серпнем 2020р. становив 111,5%.

Сума заборгованості з виплати заробітної плати (дані наведено по юридичних особах, активних на початок року, із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) протягом серпня 2021р. збільшилась на 2,7 млн.грн або на 6,4% і на 1 вересня 2021р. становила 44,6 млн.грн. Серед видів економічної

діяльності найвагомніше збільшення суми несплаченої заробітної плати спостерігалось у виробництві електричного устаткування (на 1,0 млн.грн), охороні здоров'я (на 748,0 тис.грн), складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 643,9 тис.грн).

Проте зменшилась сума боргу з виплати заробітної плати в діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (на 276,5 тис.грн), ліквідована заборгованість в установах мистецтва, спорту, розваг та відпочинку (99,5 тис.грн).

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 вересня 2021р., становила 2,7 тис. осіб, або 1,4% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 16,4 тис.грн, що в 1,4 раза перевищує середню заробітну плату за серпень 2021р.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–серпня 2021р. обліковано 6447 кримінальних правопорушень, з них тяжких та особливо тяжких – 37,4%.

Найбільше злочинів (46,2% загальної кількості) скоєно проти власності, по 11,0% – злочини проти життя та здоров'я особи і злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,4% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4,5% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 4,4% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Протягом січня–серпня 2021р. на території області скоєно 24 очевидні умисні вбивства, 34 умисні тяжкі тілесні ушкодження та 7 випадків згвалтування.

Кількість випадків крадіжок становила 2068, шахрайств – 451, грабежів – 56, розбоїв – 21 та хабарництва – 40.

Правоохоронними органами протягом січня–серпня 2021р. виявлено 44 особи, які скоїли злочини у складі 10 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 10 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

За січень–серпень 2021р. потерпіло від злочинів 3685 осіб, з яких 1232 – жінки, 322 – особи похилого віку, 73 – неповнолітні та 34 особи – діти до 14 років. Найбільше потерпілих (54,0%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 1677 та 314 осіб, серед яких 32,8% – жінки (653 особи). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 148 осіб, з них 30 осіб загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 85 осіб, із числа

яких 10,6% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 20,0% вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 1659, з них жінок – 13,7%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 19,6% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 8,0% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 6,8% – вчинили злочин у складі групи. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 79,0%, безробітних – 0,4%.

Діяльність підприємств

Фінансовий результат до оподаткування великих та середніх підприємств Черкаської області (крім підприємств, що займаються рослинництвом, тваринництвом та змішаним сільським господарством) за січень-червень 2021р. становив 1985,3 млн.грн прибутку. За відповідний період попереднього року було отримано 1876,2 млн.грн збитків.

Найкращі фінансові результати до оподаткування мали: промисловість – 1563 млн.грн, оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 288,5 млн.грн прибутків.

26,3% підприємств допустили збитків на суму 474,2 млн.грн, що по відношенню до аналогічного періоду 2020р. менше у 6,9 раза. 74,1% від загальної суми збитків сформовано у промисловості.

Частка збиткових промислових підприємств склала 24,3%, ними допущено 351,3 млн.грн збитків. Найбільші суми збитків у промисловості отримані підприємствами з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (221 млн.грн) та виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (100,9 млн.грн).

Послуги

За II квартал 2021р. **обсяг послуг, реалізованих підприємствами сфери послуг** області споживачам, становив 1960,5 млн.грн, або 93,3% до обсягу відповідного періоду 2020р.

У структурі загального обсягу реалізованих послуг найбільшу питому вагу займають послуги у транспорті – 24,5%, складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту – 16,2%, інформації та телекомунікаціях – 13,3%, в операціях з нерухомим майном – 13,1%, у діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 10,7%, професійній, науковій та технічній діяльності – 6,6%, освіті – 4,4%, охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги – 4,3%.

Населенню області за II квартал 2021р. надано послуг на 386,8 млн.грн, що становить 19,7% від загального обсягу реалізованих послуг.

У структурі послуг, реалізованих населенню, найбільшу частку складають послуги в освіті – 21,7%, транспорті – 17,2%, охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги – 16,6%, інформації та телекомунікаціях – 11,4%, діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 7,8%, професійній, науковій та технічній діяльності – 4,1%, операціях з нерухомим майном – 2,7%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–серпні 2021р. становив 22378,8 млн.грн, що у порівнянних цінах на 12,9% більше обсягу січня–серпня 2020р. У серпні 2021р. проти серпня 2020р. оборот роздрібною торгівлі збільшився на 10,4%, проти липня 2021р. – на 4,5%.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–серпні 2021р. становив 12798,1 млн.грн, що в порівнянних цінах на 15,3% більше від обсягу січня–серпня 2020р. У серпні 2021р. роздрібний товарооборот збільшився проти серпня 2020р. на 13,5%, проти липня 2021р. – на 4,5%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–серпні 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 110,1%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – 112,1%.

Сільськогосподарські товаровиробники всіх категорій господарювання станом на 1 вересня 2021р. отримали 1519,7 тис.т зерна, що на 49,6% більше, ніж за цей період в минулому році, в т.ч. пшениці – 1246,2 тис.т (на 58,2%), ячменю – 237,5 тис.т (на 23,6%), жита озимого – 6,0 тис.т (на 19,0%), гречки – 0,7 тис.т (на 57,1%). Зменшилось у порівнянні з 1 вересня 2020р. виробництво вівса на 1,6%, зернобобових – на 8,1%, проса – майже вдвічі. Урожайність зернових культур зросла на 10,4 ц з 1 га.

В усіх категоріях господарств, за розрахунками, з площі 8,1 тис.га отримано 16,8 тис.т соняшнику, що на 25,8% менше ніж торік та обумовлено скороченням площі збирання та зниженням урожайності. Також значно скоротився обсяг виробництва сої і становив лише 63,8% до обсягу аналогічного періоду 2020р. (валовий збір склав відповідно 1,9 тис.т). За рахунок розширення площ збирання та

збільшення урожайності зросло виробництво ріпаку на 52,2% і становило 52,5 тис.т.

В усіх категоріях господарств за розрахунками отримано 189,9 тис.т овочів, що на 3,9% менше, ніж торік, у т.ч. 174,2 тис.т овочів відкритого ґрунту (на 4,4%). Накопано 731,9 тис.т картоплі (на 15,4% більше). Виробництво плодів та ягід становить 10,2 тис.т, що на 19,9% менше аналогічного періоду 2020р.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 299,1 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 1,6% менше порівняно з січнем–серпнем 2020р., вироблено 287,4 тис.т молока (на 8,9% менше) та 544,1 млн. шт яєць (на 1,6% менше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–серпні 2021р. складала відповідно 6,9%, 32,7% та 45,6%.

Станом на 1 вересня 2021р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 вересня 2020р. скоротилась на 5,1% і становить 149,7 тис. голів, корів – на 7,2% (64,7 тис. голів), свиней – на 6,7% (334,5 тис. голів), овець та кіз – на 3,7% (36,3 тис. голів). Чисельність птиці зросла на 3,4% (28,9 млн. голів).

Господарства населення утримували 31,7% загальної чисельності великої рогатої худоби, у т.ч. 34,5% корів, 39,7% свиней, 92,8% овець і кіз, 28,0% птиці всіх видів.

На 1 вересня 2021р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 758,5 тис.т зерна (на 42,5% більше проти 1 вересня 2020р.). Запаси насіння соняшнику становили 13,1 тис.т (на 36,5% менше).

Промисловість

У січні–серпні 2021р. порівняно з січнем–серпнем 2020р. **індекс промислової продукції** становив 97,9%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 127,2%, у **переробній** – 96,6%.

На підприємствах з **виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 92,3%.

Менше вироблено свіжих чи охолоджених туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини (у 1,7 раза), олії соняшnikової нерафінованої (у 1,6 раза), вод мінеральних та газованих непідсолоджених (на 26,1%), борошна з культур зернових, крім борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 23,9%), сиру плавленого (на 16,4%), борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 15,2%), свіжих чи охолоджених тушок курей, курчат (на 14,8%), виробів здобних (на 14,4%), риби копченої та свіжих чи охолоджених туш, напівтуш свинини (на 11,3%),

горілки з вмістом спирту не більше 45,4% (на 1,7%), хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання (на 1,6%).

Водночас більше вироблено виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин (у 2,4 раза), овочів, приготовлених чи консервованих з додаванням оцту чи оцтової кислоти (на 22,1%), масла вершкового жирністю не більше 85% (на 8,8%), пива солодового (на 14,8%), олії соєвої нерафінованої (на 8,0%).

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 87,5%. Скоротився випуск футболок, майок й подібних виробів, трикотажних машинного або ручного в'язання; жіночих та дівчачих: блузок, сорочок та батників (крім трикотажних), суконь (крім трикотажних), жакетів та блейзерів (крім трикотажних), пальт та плащів. Водночас зросло виробництво білизни постільної бавовняної (крім трикотажної); жіночих та дівчачих костюмів та комплектів (крім трикотажних); чоловічого та жіночого взуття, призначеного для носіння на вулиці, з верхом із шкіри натуральної.

У виготовленні **виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** індекс промислової продукції становив 102,1%.

На підприємствах з **виробництва хімічних речовин і хімічної продукції** індекс промислової продукції становив 100,7%. Більше вироблено засобів мийних та для чищення, які містять або не містять мило, включаючи допоміжні засоби для миття, розфасованих для роздрібної торгівлі (крім тих, що їх використовують як мило та поверхнево-активні речовини) (у 3,8 раза), неорганічних фунгіцидів, бактерицидів та протруювачів насіння (у 3,6 раза), розчинників та розріджувачів складних органічних (на 27,8%), гербіцидів (на 20,6%). Менше випущено інсектицидів (на 56,0%), мила та речовин поверхнево-активних органічних в брусках та подібних формах (крім для туалетних цілей – на 26,4%, для туалетних цілей – на 23,0%), сечовини, яка містить більше 45% азоту за масою, у перерахунку на сухий безводний продукт, крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше (на 25,0%), аміаку безводного (на 18,4%), засобів косметичних індивідуальних інших (на 4,0%).

У **виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** індекс промислової продукції становив 99,3%.

У **виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** індекс промислової продукції становив 103,5%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** випуск промислової продукції зріс на 6,4%.

У **машинобудуванні** індекс промислової продукції становив 113,7%. Збільшився випуск розпушувачів та культиваторів; борін дискових; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій;

кузовів для автомобілів вантажних, фургонів, автобусів, тракторів, самоскидів, автомобілів спеціального призначення, автомобілів для перевезення 10 осіб і більше; контейнерів, спеціально розроблених та оснащених для транспортування вантажів одним чи декількома видами транспорту. Водночас скоротилось виробництво обладнання й апаратів для фільтрування й очищення повітря та газів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); трансформаторів інших потужністю більше 1кВ А, але не більше 16 кВ А; обладнання для зважування іншого; засобів автотранспортних для перевезення 10 і більше осіб.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** випуск промислової продукції зріс на 4,2%. Збільшилось виробництво електроенергії гідроелектростанціями, проте тепловими електростанціями електроенергії вироблено менше, ніж в аналогічному періоді 2020р.

Будівництво

У січні–серпні 2021р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на 1842,5 млн.грн. **Індекс будівельної продукції** у січні–серпні 2021р. становив 132,1%.

Обсяги будівництва інженерних споруд збільшилися у 1,7 раза, а будівель – зменшилися на 12,9%.

Нове будівництво становило 22,4% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 65,0%, реконструкція та технічне переоснащення – 12,6%.

Транспорт

У січні–серпні 2021р. **вантажобіг** підприємств транспорту області становив 6157,2 млн.ткм, або 98,9% від обсягу січня–серпня 2020р.

Підприємствами транспорту перевезено 6,7 млн.т **вантажів**, що становить 89,8% від обсягів січня–серпня 2020р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–серпні 2021р. перевезено 4326,0 тис.т вантажів, що на 5,8% більше обсягу перевезень вантажів у січні–серпні 2020р. та виконано вантажообіг в обсязі 1223,4 млн.ткм, який зменшився на 0,4%.

Пасажирообіг підприємств транспорту у січні–серпні 2021р. становив 1107,6 млн.пас.км, або 138,3% від обсягу січня–серпня 2020р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 27,3 млн. пасажирів, або 102,4% від обсягу січня–серпня 2020р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 18,9 млн. пасажирів, що на 3,4% менше ніж у січні–серпні 2020р. **Електротранспортом** перевезено 7,2 млн. пасажирів, що на 17,0% більше від обсягу січня–серпня 2020р.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–липні 2021р. **експорт товарів** становив 412,6 млн.дол. США, або 83,3% порівняно із січнем–липнем 2020р., **імпорт** – 522,1 млн.дол., або 127,6%. Негативне сальдо склало 109,5 млн.дол. (у січні–липні 2020р. було позитивне – 86,0 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами зі 124 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше екпортувалися товари до Китаю – 14,7%, Польщі – 6,8%, Білорусі – 6,6%, Оману – 6,3%, Нідерландів та Німеччини – по 5,3%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 164,0 млн.дол., або 39,8% від загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем–липнем 2020р. на 8,6%.

Основу товарної структури експорту області складали продукти рослинного походження – 43,1%, готові харчові продукти – 16,3%, деревина і вироби з деревини – 9,1%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили зі Швейцарії – 39,5%, Китаю – 11,5%, Польщі – 7,3%, Німеччини – 6,4%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 151,4 млн.дол., або 29,0% від загального обсягу та зменшився проти січня–липня 2020р. на 34,6%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 43,6%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 13,9%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 12,7%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–серпні 2021р. по Черкаській області становив 108,5% (у відповідному періоді 2020р. – 101,9%).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 9,8%. Найбільше (на 46,7% і 36,1%) подорожчали соняшникова олія та цукор. На 21,3–2,0% зросли ціни на фрукти, рис, м'ясо та м'ясопродукти, хліб, макаронні вироби, продукти переробки зернових, масло, рибу та продукти з риби, молоко та молочні продукти, безалкогольні напої. Водночас на 11,8% подешевшали яйця, на 6,7% – овочі.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 18,0% відбулося в основному через підвищення тарифів на

електроенергію на 36,6%, природний газ – на 25,9%, каналізацію – на 15,8%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 12,6%, водопостачання – на 8,8%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 4,5%, що спричинено насамперед подорожчанням послуг лікарень на 10,3%. Крім того, зросли ціни на фармацевтичну продукцію, медичні товари та обладнання на 4,1%, амбулаторні послуги – на 2,5%.

Підвищення цін на транспорт на 8,9% в першу чергу зумовлено подорожчанням палива і мастил на 23,2%, проїзду в залізничному та автодорожньому пасажирському транспорті на 17,8% і 12,4% відповідно.

Ціни у сфері зв'язку зросли на 4,1%, що пов'язано з підвищенням тарифів на місцевий телефонний зв'язок на 14,9%, міжміський телефонний зв'язок – на 11,2%, а також з подорожчанням послуг мобільного зв'язку на 5,8% та інтернету – на 4,5%.

Послуги освіти подорожчали на 4,0%, а саме: середньої – на 10,8%, дошкільної – на 10,0%, вищої – на 2,7%.

